

5 Οκτωβρίου 2022

Αφιέρωμα στον Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Άνθιμο

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Κοινωνιολογικά](#)
(κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Από ένα χωριό έξω από την Ηλεία, όπου γεννήθηκε, σήμερα ποιμαίνει τη Μητρόπολη της Θεσσαλονίκης.

Μεγάλωσε μέσα στον πόλεμο, βίωσε τα τραυματικά χρόνια του Εμφυλίου, όμως αγωνίστηκε, σπούδασε, ανδρώθηκε μέσα από το χριστιανικό φοιτητικό κίνημα, υπηρέτησε την πατρίδα ως έφεδρος και απάντησε με υπακοή στην κλίση της αφιέρωσης στον Θεό.

Υπηρέτησε τον λαό του Θεού από πολλές θέσεις, έφτασε έως την ακριτική Αλεξανδρούπολη ως Μητροπολίτης, στήριξε ποικιλοτρόπως τον λαό της περιοχής, και στη συνέχεια και μέχρι σήμερα εξακολουθεί να κάνει το ίδιο για τον λαό της Θεσσαλονίκης. Με καύχηση δηλώνει ότι δεν απομακρύνεται από τη Μητρόπολή του (παρά μόνο για πολύ σοβαρό λόγο). Αγαπά τον Θεό, τον άνθρωπο, την πατρίδα και την παιδεία. Και μάχεται γι' αυτά. Τα υπερασπίζεται με κάθε κόστος. Πίσω από τον «κοφτερό», καίριο λόγο του υπάρχει πάντα ο Επίσκοπος που αγωνιά για το ποίμνιό του και θυσιάζεται για τον «πλησίον» χωρίς διακρίσεις.

Ο σεβασμιότατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Ανθιμος γεννήθηκε σε ένα χωριό έξω από τον Πύργο Ηλείας, στη Σαλμώνη. Ο πατέρας του ήταν κτηματίας και η μητέρα του δασκάλα (είχε τελειώσει την Αρσάκειο Παιδαγωγική Ακαδημία). Οι γονείς του αγαπούσαν τον Θεό και τα γράμματα. Είναι χαρακτηριστικό ότι, όπως

θυμάται ο σεβασμιότατος, ο πατέρας του κάθε βράδυ μετά την κοπιαστική δουλειά, ξεκουραζόταν διαβάζοντας την εγκυκλοπαίδεια του Πυρσού. Η οικογένεια είχε τέσσερα παιδιά, από τα οποία εν ζωή σήμερα είναι μόνο ο σεβασμιότατος, ο οποίος ήταν ο τρίτος στη σειρά. Δύο από τα αδέλφια του πέθαναν σε πολύ μικρή ηλικία.

Οι γονείς ενδιαφέρονταν ιδιαίτερα να αποκτήσουν τα παιδιά τους μόρφωση και να αγαπήσουν τα γράμματα. Ποια είναι η πιο έντονη ανάμνηση που έχει από την παιδική του ηλικία; «Η καμπάνα που χτυπούσε όταν ξεκίνησε ο ελληνοϊταλικός πόλεμος, όπως αναφέρει ο ίδιος, παρότι ήταν μικρό παιδί, περίπου έξι ετών. Δεν ξεχνά τις φρικτές στιγμές που έζησε κατά τη γερμανική Κατοχή. «Ήταν φρίκη, έκαψαν πολλά σπίτια στη Σαλμώνη, σκότωναν ανθρώπους...»

Σε αυτά τα δύσκολα χρόνια, ο σεβασμιότατος τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο στον Πύργο. Ακολούθησε ο Εμφύλιος. Οι γονείς του τότε κινδύνευσαν. Το πόσο βαθιά έχουν χαραχτεί αυτά τα χρόνια στην ψυχή του φαίνεται από το ότι ο θυμάται με απίστευτες λεπτομέρειες γεγονότα εκείνης της εποχής. «Η γενιά μου γεννήθηκε μέσα στον πόλεμο» λέει. Πώς ήταν, όμως, εκείνα τα χρόνια η ενοριακή ζωή; «Υπήρχε το κήρυγμα, από τους ιεροκήρυκες της “Ζωής”, θυμάμαι τον π. Αχίλλειο Παπαθανασόπουλο, έναν από τους καλύτερους που έχω ακούσει. Τα κατηχητικά ξεκίνησαν μετά τη λήξη του Εμφυλίου, για την Πελοπόννησο τουλάχιστον. Εκείνα τα χρόνια το σχολείο εκκλησιαζόταν ολόκληρο κάθε Κυριακή» θυμάται.

Μετά την εισαγωγή στο Γυμνάσιο, όταν ξεκίνησαν οι σκέψεις για τις σπουδές και το μέλλον, η Ιατρική κυριαρχούσε στα όνειρά του. Αλλωστε, ήταν από τους άριστους μαθητές, οπότε είχε και δυνατότητες επιλογών. Αργότερα προτίμησε να στραφεί προς τη Φιλολογία και να σπουδάσει στην Αθήνα με τη στήριξη των γονιών του, οι οποίοι του έδωσαν τη δυνατότητα να επιλέξει ελεύθερα την κατεύθυνση των σπουδών του. Ένας άλλος λόγος για τον οποίο επέλεξε τη Φιλοσοφική ήταν επειδή αγαπούσε πολύ τα παιδιά και ήθελε να γίνει εκπαιδευτικός.

Πέτυχε στη Νομική και τη Φιλοσοφική του Πανεπιστημίου Αθηνών, αλλά επέλεξε τη δεύτερη. Από μικρός ο Μητροπολίτης Ανθιμος αγαπούσε την Εκκλησία. Μάλιστα, στη γιορτή του ο Διονύσιος -όπως ήταν το κοσμικό όνομά του- έβαζε ο ίδιος απουσία στον εαυτό του, όντας απουσιολόγος της τάξης, γιατί ήθελε να πάει στην Εκκλησία! Ερχόμενος στην Αθήνα, είχε να αντιμετωπίσει και το πρόβλημα της διαμονής.

Καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών του έμεινε στο οικοτροφείο της «Ζωής».

Εκεί έζησε για έξι χρόνια, τα καλύτερα της ζωής του, κάνοντας φιλίες που

διαρκούν έως σήμερα. Αριστος φοιτητής, αγαπούσε ιδιαίτερα το μάθημα της Βυζαντινής Φιλολογίας και διετέλεσε βοηθός του καθηγητή του, ενώ εκπόνησε μελέτη για τον ύμνο του Ρωμανού του Μελωδού στον Πρωτομάρτυρα Στέφανο. «Εκείνα τα χρόνια κυριαρχούσε το Χριστιανικό Φοιτητικό Κίνημα στα πανεπιστήμια, με αγώνες και έντονη παρουσία των φοιτητών», αναφέρει.

Στο Πεζικό, στην Κόρινθο, παρουσιάστηκε για τη στρατιωτική θητεία του. Επειτα από 55 ημέρες τοποθετήθηκε στην Αεροπορία. Είναι μία περίοδος, την οποία θυμάται πάντα με νοσταλγία. Χαρακτηριστικό και το γεγονός ότι στον Στρατό τού ζητήθηκε να παραμείνει επιπλέον έναν μήνα, γιατί ο νεαρός έφεδρος αξιωματικός τούς ήταν απαραίτητος. Εκείνη την περίοδο θα γραφεί και στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Είναι γνωστή η αγάπη του σεβασμιότατου για την Ιστορία και χαίρεται πάντα να διηγείται τα ταξίδια του στο Παρίσι αυτήν την περίοδο, οπότε είχε τη δυνατότητα να επισκεφθεί τα μουσεία και τα μνημεία της γαλλικής πρωτεύουσας. Θυμάται επίσης την Εκκλησία του Αγίου Στεφάνου και την εκεί ορθόδοξη κοινότητα.

Ο δάσκαλος που έγινε η «φωνή του Κυρίου»

Για επτά χρόνια εργάστηκε ως καθηγητής στα ιδιωτικά εκπαιδευτήρια της «Ελληνικής Παιδείας». Οι αναμνήσεις του από τον χώρο της εκπαίδευσης, τον οποίο πάντα επιθυμούσε να υπηρετήσει, είναι πολύ καλές. «Δύο μαθητές μου από τα χρόνια εκείνα είναι σήμερα καθηγητές της Ιατρικής, ο ένας στην Αθήνα και ο άλλος στη Θεσσαλονίκη». Αυτή η περίοδος σηματοδεύτηκε από μεγάλες αποφάσεις που πήρε για τη ζωή του.

Πριν ξεκινήσει την εργασία του στο ιδιωτικό σχολείο, ήρθε και ο διορισμός για το Δημόσιο στην περιοχή Πελοπίου στον Πύργο. Οι γονείς του φυσικά χάρηκαν πολύ, γιατί περίμεναν ότι θα γύριζε πίσω. Όμως εκείνος είχε σκεφτεί αλλιώς τα πράγματα. Θυμάται τον πατέρα του να λέει με παράπονο: «Σε κατάπια η Αθήνα».

Ενώ είναι καθηγητής στο σχολείο, θα χειροτονηθεί στον Αγιο Λουκά Πατησιών από τον Μητροπολίτη Θήρας κυρό Γαβριήλ. Πρόκειται για την απόφαση που αποτέλεσε σταθμό στη ζωή του. Ήταν μια κλίση που εκδηλώθηκε κατά τα χρόνια των σπουδών του, καλλιεργήθηκε και απέδωσε καρπούς. Με την ενορία του Αγίου Λουκά Πατησιών έχει ιδιαίτερη σχέση, καθώς, πριν γίνει κληρικός, κήρυττε εκεί ως λαϊκός ιεροκήρυκας. Θα αφήσει, λοιπόν, κάποια στιγμή το σχολείο, για να αφιερωθεί αποκλειστικά στην Εκκλησία. Ως νεαρός λόγιος κληρικός θα του ανατεθεί (για έξι χρόνια) η συγγραφή της «Φωνής του Κυρίου» και στη συνέχεια θα τοποθετηθεί στον Αγιο Βασίλειο της οδού Μετσόβου. Επίσης, θα αναλάβει τη

διεύθυνση Κηρύγματος της Αποστολικής Διακονίας.

Επί Αρχιεπισκόπου Ιερωνύμου Α΄ τού ζητήθηκε να αναλάβει τη διεύθυνση του Θεολογικού Οικοτροφείου της Αποστολικής Διακονίας, μία θέση την οποία θυμάται πάντα με πολλή αγάπη. Τις ίδιες πολύ καλές αναμνήσεις έχουν και οι τότε φοιτητές του οικοτροφείου. Αργότερα ανέλαβε και τη διεύθυνση Εκδόσεων της Αποστολικής Διακονίας. Η ζωή του είναι πάντα συνυφασμένη με το βιβλίο και τη μελέτη: από μικρός, όταν διάβαζε την εφημερίδα «Καθημερινή» που αγόραζε ο πατέρας του, έως σήμερα, που η συγγραφή είναι γι' αυτόν μια σημαντική απασχόληση.

Το 1974, σε δύσκολες ώρες για την πατρίδα (εισβολή των Τούρκων στην Κύπρο), θα εκλεγεί Μητροπολίτης Αλεξανδρουπόλεως. Είναι χρόνια που σημαδεύονται από ιστορικά γεγονότα, όπως η πτώση της δικτατορίας. Θυμάται ότι έδωσε τη διαβεβαίωση με Πρόεδρο της Δημοκρατίας τον Φαίδωνα Γκιζίκη, πρωθυπουργό τον Κωνσταντίνο Καραμανλή, υπουργό Παιδείας τον ακαδημαϊκό Νικόλαο Λούρο. Το πρωί ορκίστηκε και το απόγευμα έφυγε για την Αλεξανδρούπολη.

«Η κατάσταση ήταν τρομακτική. Θυμάμαι ότι στον δρόμο δεν μπορούσαμε να τρέξουμε, γιατί συνεχώς περνούσαν από μπροστά μας στρατιωτικά αυτοκίνητα. Υπήρχε φόβος τότε για πόλεμο με την Τουρκία, που, αν γινόταν, θα ήταν καταστροφικός. Σας θυμίζω ότι ήμασταν πάνω στην αλλαγή από τη δικτατορία στη δημοκρατία... Για μένα ήταν ένας κόσμος άγνωστος» θα πει για την Αλεξανδρούπολη ο σεβασμιότατος, προσθέτοντας: «Αλλά χαιρόμουν, διότι είχα τοποθετηθεί Επίσκοπος στην ακριτική Ελλάδα. Μεσ στην ψυχή μου το είχα αυτό. Δεν φοβήθηκα τίποτε. Αρκεί να μη γινόταν πόλεμος».

Στην Αλεξανδρούπολη, ο νέος Μητροπολίτης θα κληθεί να ξεκινήσει από το μηδέν. Το κράτος δεν είχε ενδιαφερθεί γι' αυτές τις περιοχές και γι' αυτόν τον εκπληκτικό λαό.

«Εκεί έγινε μια ειρηνική επανάσταση» σημειώνει. Μέσα σε 30 χρόνια χτίστηκαν 36 εκκλησίες με την προσωπική φροντίδα του. Δύο ιερές μονές, ένα οικοτροφείο, το Κέντρο Διοικήσεως και Πολιτισμού, Πρότυπο Εκκλησιαστικό Μουσείο, μαθητικές κατασκηνώσεις και το Ίδρυμα Περιθάψεως Χρονίως Πασχόντων «Ο Άγιος Κυπριανός», για το οποίο ο τότε πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης εξέφρασε τον θαυμασμό του.

Από την πρώτη στιγμή που ο κ. Ανθιμος έφτασε στην Αλεξανδρούπολη, συνειδητοποίησε τη μεγάλη έλλειψη: Δεν υπήρχε πανεπιστημιακή σχολή.

Όταν οι παράγοντες της περιοχής τού ζήτησαν να πάρει θέση στο θέμα, εκείνος

«ξεσήκωσε» τους παρευρισκόμενους και πρότεινε να γίνει μέχρι και γενική απεργία και «να απαιτήσουν από τους κυβερνώντες να έρθουν αρωγοί στην περιοχή του Εβρου, η οποία είναι η ασπίδα της χώρας μας προς Ανατολάς».

Ακολούθησε η πρώτη δημόσια διαμαρτυρία, με πορεία στο κέντρο της πόλης. Μόνο τότε υπήρξε αντίδραση από την Αθήνα. Ο υπουργός Παιδείας Γεώργιος Ράλλης είπε τότε: «Αφού και οι Μητροπολίτες συμμετέχουν στις δημόσιες διαμαρτυρίες, τότε ο κόσμος έχει χαλάσει»!

Τότε έγραψε ανοιχτή επιστολή στον πρωθυπουργό της χώρας Κωνσταντίνο Καραμανλή, για τη δημιουργία μιας πανεπιστημιακής σχολής στον Εβρο, κατά προτίμηση Ιατρικής. Την επιστολή αυτή δημοσίευσαν τότε οι εφημερίδες «Καθημερινή» και «Βήμα». Την ημέρα της δημοσίευσης της επιστολής εστάλη απάντηση από το γραφείο του πρωθυπουργού.

Ο κ. Ανθιμος με επιχειρήματα ανέλυσε στον πρωθυπουργό το αίτημά τους και έτσι ξεκίνησε μια συζήτηση πάνω στο θέμα. Εδώ αξίζει να σημειωθεί ότι, όπως μας είπε ο σεβασμιότατος, σε ο πρωθυπουργός τού έδωσε 1.000.000 δραχμές για την ανέγερση ενός ναού στα σύνορα του Εβρου.

Χρειάστηκαν μακροχρόνιοι αγώνες αλλά και προσφορά εκ μέρους της Μητρόπολης χώρων για το ξεκίνημα της σχολής. Δεν το μετάνιωσε, όμως, και μας θυμίζει αυτό που λέει ο Θουκυδίδης: «Ο πολίτης που δεν ενδιαφέρεται για τα δημόσια πράγματα, δεν μπορεί να είναι αντάξιος πολίτης του δήμου του». Η Ιατρική Σχολή του Δημοκρίτειου δεν ξέχασε τη συμβολή του και τον τίμησε ανακηρύσσοντάς τον επίτιμο διδάκτορα του πανεπιστημίου.

Η συμμετοχή του στο ΕΣΡ και η μετάθεση στη Θεσσαλονίκη

«Για πρώτη φορά στο Συμβούλιο της Ραδιοτηλεόρασης συμμετείχε εκπρόσωπος της Εκκλησίας. Επειδή είχα ήδη μία εμπειρία από συνεντεύξεις -είχε προηγηθεί η σύγκρουση με την Πολιτεία για το θέμα της εκκλησιαστικής παρουσίας- ανέλαβα τη συγκεκριμένη θέση» μας αναφέρει. Με όλα τα μέλη είχε μια καλή συνεργασία σε θέματα που αφορούν την ελληνική τηλεόραση. Η παρουσία του ήταν ευπρόσδεκτη, όπως θυμάται, ενώ σχολιάζει την πολιτική που ακολουθήθηκε τα επόμενα χρόνια (μετά τη θητεία του Μητροπολίτη Αλεξανδρουπόλεως στο ΕΣΡ δεν ζητήθηκε ξανά η συμμετοχή εκπροσώπου της Εκκλησίας): «Δεν σκέφτονται ποτέ ότι στην Ελλάδα η Εκκλησία, που έχει τέτοια επίδραση και επικοινωνία με τον λαό, μπορεί να είναι εκεί και να βοηθήσει με τη στάση της. Με σεβασμό πάντα στον άνθρωπο».

«Επειτα από 30 χρόνια προσφοράς και δεσμών πνευματικών στην Αλεξανδρούπολη μέσα μου ένιωθα λυπημένος, απ' αυτόν τον αποχωρισμό» θα τονίσει ο κ. Ανθιμος.

Υπήρξαν δύσκολες στιγμές και καταστάσεις εκείνη την περίοδο (προσφυγή κάποιων στο Συμβούλιο της Επικρατείας, με την απόφαση του οποίου όμως δικαιώθηκε). Με τη βοήθεια του Θεού, τη συμπαράσταση του μακαριστού Αρχιεπισκόπου Χριστοδούλου και την απόφαση του Συμβουλίου, τις ξεπέρασε. «Ήρθα σε μια Μητρόπολη πολυπληθεστάτη, με πολύ καλούς κληρικούς, με πολλές πανεπιστημιακές σχολές, με έντονα πολιτικά πάθη στον λαό... Ξέρετε, ο πολύς κόσμος θεωρεί ότι εμείς οι κληρικοί ακολουθούμε μια συγκεκριμένη πολιτική κατεύθυνση. Προσπάθησα να είμαι αντικειμενικός προς όλους...»

«Εγώ δεν κάνω διακοπές, είμαι πάντα εδώ. Είμαι λίγο συγκεντρωτικός, αλλά η πόρτα μου είναι πάντα ανοικτή»

«Εκείνο που με βοήθησε να αντιμετωπίσω καθετί που παρουσιαζόταν είναι η συνεχής παρουσία στη Μητρόπολή μου. Εγώ δεν φεύγω από εδώ. Δεν κάνω διακοπές. Μόνον όταν συνεδριάσει η Ιεραρχία θα κατέβω στην Αθήνα και, μόλις τελειώσουν οι εργασίες, θα επιστρέψω αμέσως» λέει ο κ. Ανθιμος.

Ειλικρινής και ευθύς δεν θα διστάσει να ομολογήσει: «Είμαι λίγο συγκεντρωτικός, αλλά καθημερινά επικοινωνώ με τον κόσμο, είναι κάτι που καθιέρωσα από την πρώτη στιγμή που ήρθα στη Μητρόπολη». Είναι κάτι που θεωρεί ίσως το μεγαλύτερο επίτευγμά του. Αυτή η επικοινωνία και η άμεση σχέση του Επισκόπου με το ποίμνιό του ήταν από τους πρωταρχικούς στόχους του.

Επιδιώκει καθημερινά να συνομιλεί, να ακούει, να παρηγορεί και να βοηθά κάθε άνθρωπο που θα χτυπήσει την πόρτα του γραφείου του.

Ομως, δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα και στη λατρευτική ζωή. Εως τώρα έχει κτίσει τέσσερις νέους ναούς και ετοιμάζει άλλον έναν.

Το φθινόπωρο πιστεύει ότι θα έχει ολοκληρωθεί η εγκατάσταση του Χαρισείου Γηροκομείου, δυναμικότητας 80 κλινών, και των χώρων διοικήσεως και γενικών αναγκών.

Με δωρεά (2.200.000 ευρώ) από ιδιώτη κατασκευάστηκε πριν από έναν χρόνο νέα πτέρυγα 80 κλινών, η οποία ήδη λειτουργεί. Ιδιαίτερη είναι η μέριμνά του και για τους φοιτητές της Θεολογίας. Ετσι έχει ολοκληρωθεί ένα οικοτροφείο, στο οποίο διαμένουν δωρεάν.

Ολα αυτά χωρίς να παραθεωρείται η φιλανθρωπική διακονία (μέσα στην πόλη λειτουργούν 18 συσσίτια) που απευθύνεται σε κάθε αναξιοπαθούντα «χωρίς να κάνουμε καμία διάκριση φυλής ή θρησκείας», όπως θα τονίσει ο ίδιος.

Στους άμεσους στόχους του είναι η δημιουργία ιδρύματος περιθάλψεως χρονίως πασχόντων, κατά το πρότυπο του ιδρύματος που δημιούργησε στην Αλεξανδρούπολη, 150 κλινών, το οποίο θα ξεκινήσει με τη συνδρομή του Γενικού Φιλοπτώχου Ταμείου της Μητροπόλεως, αναμένοντας βέβαια τη συνδρομή των πιστών και προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.

Η κρίση που διανύουμε έχει φέρει νέες ανάγκες. Έτσι ο Μητροπολίτης και οι συνεργάτες του προσπαθούν να βρουν λύση σε κάθε πρόβλημα που παρουσιάζεται: Ξεκίνησε τη λειτουργία του το Κοινωνικό Ιατρείο με γιατρούς της συμπρωτεύουσας, οι οποίοι προσφέρθηκαν εθελοντικά.

Την ίδια στιγμή ως Επίσκοπος-πατέρας φροντίζει και υποστηρίζει τα μοναστήρια της περιοχής του.

Πηγή: Της Κατερίνας Χουζούρη | Από την Ορθόδοξη Αλήθεια που κυκλοφορεί στα περίπτερα